

ТОРА ОР • ПАРШІ ТОЛДОТ • МААМАР 3

ביאור על הנ"ל

Пояснення сказаного вище

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/toldos/3/

1 ביאור על הנ"ל

Пояснення до сказаного вище

2 להבין ביאור הדברים ע"פ אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה כו'. הנה אם הוא לשון כאשר.

Щоб зрозуміти пояснення цієї думки [висловленої] у вірші: «Якщо чоловік віддасть усе багатство свого дому за любов», тощо. Отже, «ім» (якщо) — це вираз зі значенням «коли».

שיש אם שאין משמשיין בלשון ספק. אלא בלשון ודאי כמו אם כסף תלוה. ואם יהי' [יהיה] היובל כו'

Адже є таке «ім», яке не виражає сумніву, а виражає певність, як у висловах «Ім (коли) позичиш гроші» та «Be-ім (і коли) настане ювілей», тощо.

שאין זה לשון ספק כלל אלא שבודאי יהיה הדבר ויבא ולשון אם אינו אלא לשון כאשר.

У цих випадках це зовсім не виражає сумніву; навпаки, подія неодмінно відбудеться, і слово «ім» означає лише «коли».

פי' כאשר כסף תלוה את העני לא תהיה לו כנושה וכן כאשר יהיה היובל כו'. וכמו"כ [וכמו כן] אם יתן איש כו'.

Тобто: коли ти позичиш гроші бідному, не будь йому кредитором; і так само — коли настане ювілей, тощо. І так само: «Якщо чоловік віддасть», тощо.

פי' כאשר יתן איש כו' שיתן בודאי. והיינו לעתיד (שיתן הוא לשון עתיד) שלע"ל [שלעתיד לבוא] יתן איש את כל הון ביתו.

означає: коли чоловік віддасть, тощо, — тобто він неодмінно віддасть. Ідеться про майбутнє (адже «їтен» («дасть») — це форма майбутнього часу): у Майбутньому чоловік віддасть усе багатство свого дому.

שבזה"ז [שבזמן הזה] אינו בא לידי גילוי להיות בבחי' זו שיתן כל הון ביתו. כ"א לעתיד דוקא.

Бо в нинішній час це не розкривається до такого рівня, щоб людина віддала все багатство свого дому; таке можливе лише в Майбутньому.

והענין כי הנה הון ביתו היינו כמו האוצרות והמטמונים שמונחים בתוך הבית. והוא ע"ד מ"ש ובדעת חדרים ימלאון כל הון יקר ונעים.

А пояснення таке: «багатство його дому» — це скарби й таємні запаси, що зберігаються в домі. Це відповідає написаному: «І знанням (Даат) кімнати наповнюються всім дорогоцінним і приємним багатством».

3 והנה כתיב בחכמה יבנה בית ובתבונה יתכונן ובדעת חדרים ימלאון. פ"י בחכמה הוא רק עצם בנין הבית לבד שהן אותיות התורה שנק' בתים כנודע.

Тепер написано: «Мудрістю (Хохма) будується дім, розумінням (Біна) він утверджується, а знанням (Даат) наповнюються кімнати». Пояснення: «мудрість» означає лише саме зведення дому, яке [означає] літери Тори, що, як відомо, називаються «домами».

ובתבונה יתכונן פ"י עיקר קיום והעמדת תבנית ותוכן הבית ברכוי חדריו ומוצאיו ומובאיו הוא ע"י הבינה דייקא. אבל בדעת ימלאון כל החדרים בהון יקר כו'.

«І розумінням він утверджується» означає: головне підтримання й утвердження форми та змісту дому з його численними кімнатами, виходами й входами відбувається саме завдяки Біні. А «знанням» усі кімнати наповнюються дорогоцінним скарбом тощо.

ולהבין את כל זה צריך להקדים הקדמה אחת בביאור ענין סדר השתלשלות ד"ס [ד"י ספירות] דאצי" איך הוא סדרם ואופןם.

Щоб зрозуміти все це, спершу слід викласти одне вступне пояснення щодо порядку ланцюга послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут) десяти сфер духовного прояву (сфірот) світу еманації (Ацилут): яким є їхній порядок і спосіб.

ומצינו בזה בדברי המקובלים (בע"ח [בעץ חיים] ובפרדס) שני אופנים אשר לכאורה הם כמעט הפכים. האופן הא' שבח"י השתלשלות הם זה תחת זה.

У працях кабалістів (Ец Хаїм і Pardes Rimonim) знаходимо щодо цього два способи, які на перший погляд майже протилежні. Перший спосіб полягає в тому, що рівні ішталшелуту розташовані один під одним.

דהיינו שבחי' בינה נאצלה מבחי' חכמה ובחי' דעת מבחי' בינה. וג' אלו הן ג"ר [ג' ראשונות]. ומהם נאצלו חג"ת [חסד גבורה תפארת] ג"כ ע"ד הנ"ל.

Тобто рівень Біни був еманований з рівня Хохми, а рівень Даат — з рівня Біни. Ці три є першими трьома [сфiрот]. А з них так само, як описано вище, еманувалися Хесед, Гвура і Тiферет.

4 והנה ציור גשמי הלז הוא עד"מ מבשרי אחזה כו'. כמו עשר כחות הנפש שמתלכשים בתוך אברי הגוף שראשית הגילוי הוא בחכמה שהיא בחי' הברקת השכל בבחי' נקודה כו'.

Отже, це фізичне зображення є аналогією [як у вислові] «Зі своєї плоті я споглядаю» тощо: подібно до десяти сил душі, що вбираються в члени тіла, де першим проявляється мудрість (Хохма) — аспект миттєвого осяяння інтелекту у вигляді точки тощо.

ונק' חכמה כח מ"ה [מה] כו' לפי שעדיין אינה מושגת ונק' בחי' י' נקודה כו' וממנה נמשכת בחי' בינה התפשטות ההשגה באורך ורוחב.

Хохма називається «коах ма» («потенціал “що”») тощо, бо її ще не осягнуто; її також називають аспектом літери йуд — точки тощо. А з неї походить рівень розуміння (Біна): розгортання осягнення в довжину й ширину.

5 והוא בחי' ה' כו' והן הם אב ואם המולידות את המדות אהוי"ר [אהבה ויראה] כי לפי שכלו והתבוננותו בדבר הוא מוליד אהבה לדבר ההוא או יראה ממנו כו'.

Це рівень літери гей тощо. І це батько й мати, які породжують емоційні атрибути (мідот), любов і трепет; адже відповідно до свого інтелекту та роздумів про певну річ людина породжує любов до цієї речі або трепет перед нею тощо.

וכמו"כ [וכמו כן] למעלה בעולם האצ"י בסדר השתלשלות הי"ס [הי' ספירות] בחי' ח"ע [חכמה עילאה] דאצ"י היא ראשית הגילוי והיא בחי' י' של שם הוי' שעדיין אינה בבחי' גילוי והחכמה מאין תמצא

Так само й згори, у світі еманації (Ацилут), у порядку ланцюга послідовного розгортання (ішталшелут) десяти сфер духовного прояву (сфiрот): рівень вищої Хохми світу Ацилут є початком розкриття; це рівень літери йод Імені Б-га (Гавая), яка ще не перебуває у стані розкриття, — «і мудрість знаходиться з айін (небуття)»;

ולכן התלכשות אור א"ס בחכמה דוקא ומבחי' חכמה נמשכה בחי' בינה דאצי' שהוא בחי' גילוי ההתפשטות באורך ורוחב הנקי ה'.

і тому Нескінченне світло (Ор Ейн Соф) одягається саме в Хохму. А з рівня Хохми поширився рівень Біни світу Ацилут — рівень розкриття поширення в довжину й ширину, який називається гей,

6 ונק' אם הבנים. והאופן הבי' של סדר ההשתלשלות שהם בציור ג' קווין חח"ן [חכמה חסד נצח] בקו ימין כו'.

і вона зветься «матір'ю дітей». А другий спосіб упорядкування ланцюга послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут) полягає в тому, що сфери розташовані у вигляді трьох ліній: мудрість (Хохма), милість (Хесед) і перемога (Нецах) — у правій лінії тощо.

נמצא לפי סדר זה בחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] אין נמשכות זו מזו. וגם המדות כולן אין עיקר המשכתן מן הג"ר [הג' ראשונות] מאחר שחוי"ב [שחכמה ובינה] עומדות בב' קווין מקבילות כו'.

Отже, згідно з цим порядком, рівні Хохма, Біна і Даат не походять один від одного. Також жодна з мідот не походить переважно від перших трьох [сфірот], оскільки Хохма і Біна стоять у двох паралельних лініях тощо.

7 והנה עיקר ההפרש שבין ב' הבחי' בסדר ההשתלשלות הנ"ל הוא בב' אופנים. האי' שלפי סדר האי' שחב"ד [שחכמה בינה ודעת] הם זו תחת זו נמצא שהדעת עומד למטה מחוי"ב [מחכמה ובינה].

Отже, головна відмінність між двома способами в згаданому вище порядку ланцюга послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут) полягає у двох аспектах. Перший: згідно з першим порядком, де мудрість (Хохма), розуміння (Біна) і знання (Даат) розташовані одна під одною, виходить, що Даат стоїть нижче за Хохму та Біну

ולמעלה מחוי"ג [מחסד וגבורה] כי הוא הממשיך הארת החוי"ב [החכמה ובינה] לחוי"ג [לחסד וגבורה]. משא"כ לפי סדר הבי' שהם בג' קווין

і вище за милість (Хесед) і стриманість (Гвура), адже саме вона притягує світіння Хохми та Біни до Хеседу й Гвури. Не так у другому порядку, де вони розташовані трьома лініями:

נמצא שהדעת הוא בקו האמצעי ואינו עומד תחת חוי"ב [חכמה ובינה] רק תחת הכתר והוא ממשיך הארת הכתר לחוי"ב [לחכמה ובינה] ולחוי"ג [לחסד וגבורה] כמשי"ת [כמו שיתבאר].

виходить, що Даат перебуває на середній лінії й стоїть не під Хохмою та Біною, а лише під вінцем (Кетер), і притягує світіння Кетера до Хохми та Біни, а також до Хеседу й Гвури, як буде пояснено.

8 והבי שלפי סדר הא' עיקר הולדת ומציאו' [ומציאות] המדות הוא מחו"ב [מחכמה ובינה] ע"י הדעת הממשיך כנ"ל.

А друга відмінність така: згідно з першим порядком, головне народження й існування емоційних атрибутів (мідот) походить від мудрості (Хохма) та розуміння (Біна), через знання (Даат), яке спускає [ix] униз, як сказано вище.

משא"כ לפי סדר הבי' הן נמשכות מבחי' הכתר ע"י הדעת הממשיך בהן הארת הכתר דוקא. והענין הוא דשניהם אמת.

На відміну від цього, згідно з другим порядком, вони походять від рівня вінця (Кетер), через Даат, яке проводить у них саме світіння Кетера. Пояснення полягає в тому, що істинні обидва підходи.

9 ויוכן זה ע"פ מה שנודע שיש ב' בחי' דעת. דעת עליון ודעת תחתון. דעת העליון הוא הנמשך מבחי' הכתר ומחבר ומייחד לחו"ב [לחכמה ובינה] וחו"ג [וחסד וגבורה]

Це стане зрозумілим із відомого вчення, що є два рівні знання (Даат): вищий Даат і нижчий Даат. Вищий Даат — це той, що сходить із рівня вінця (Кетер) і поєднує та об'єднує мудрість (Хохма) і розуміння (Біна), а також милість (Хесед) і стриманість (Гвура),

ע"י הארת הכתר ודעת התחתון הוא הדעת המתפשט בתוך המדות להמשיך בהן הארת חו"ב [חכמה ובינה]. וגם הנה נודע שיש ב' בחי' מדות.

через саяво Кетера. А нижчий Даат — це Даат, що поширюється всередині емоційних атрибутів (мідот), щоб привнести в них саяво Хохми й Біни. Також відомо, що є два рівні мідот.

הא' מדות שעיקר מציאותן הוא מחו"ב [מחכמה ובינה] עד"מ באדם למטה כשהמדות הן רק לפי השכל שהשכל הוא המולידן וקטן ששכלו קצר כו'.

Перший вид — це мідот, основне існування яких походить від Хохми й Біни. Для прикладу: у людини внизу, коли мідот визначаються лише інтелектом, адже саме інтелект породжує ix; а в дитини, чий розум обмежений, тощо.

והבי' הוא בחי' המדות שמקורן ושרשן למעלה מן השכל רק שיוצאין ונמשכין דרך השכל וכמ"ש בר"מ [ברע"א מהימנא] דז"א בעתיקא אחיד ותליא כו' וכמ"ש באריכות במ"א:

А другий вид — це рівень мідот, джерело й корінь яких вищі за інтелект, проте вони виходять і проходять через інтелект. Як сказано в Рая Мегемна, що емоційні атрибути (Зеїр Анпін) пов'язані з Атикою і тримаються на ній, тощо; і як докладно пояснюється в іншому місці.

10 ומעתה יובנו ויבוארו ב' הבחי' בסדר ההשתלשלות על נכון. כי הנה הסדר הבי' שהן כג' קווין כו' היינו

בענין המדות שאין עיקר מציאותן מחו"ב [מחכמה ובינה] כ"א מבחי' הכתר שמאיר בהן

Тепер два рівні (бхінот) у порядку ланцюга послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут) можна правильно зрозуміти й пояснити. Адже другий порядок, у якому вони вибудовані трьома лініями тощо, стосується емоційних атрибутів (мідот), основне буття яких походить не від мудрості (Хохма) й розуміння (Біна), а від рівня вінця (Кетер), що світить у них,

וכמאמר דז"א בעתיקא אחיד ותליא הנ"ל והיינו ע"י בחינת דעת העליון הנ"ל שהוא מבחי' הכתר ומחבר ומייחד בחינת חו"ב [חכמה ובינה] כו' שנמצא בחינת הדעת עומד בין חו"ב [חכמה ובינה] ותחת הכתר כו'.

як сказано вище: «Зеїр Анпін прив'язаний до Атики й залежить від неї». І це відбувається завдяки згаданому вище рівню верхнього знання (Даат), що походить від рівня Кетера та поєднує й об'єднує рівні Хохма й Біна тощо; отже, рівень Даат опиняється між Хохмою й Біною, під Кетером тощо.

משא"כ סדר הא' היינו בבחינת המדות שמציאותן הוא רק מן השכל והיינו ע"י בחינת דעת התחתון המתפשט בתוך המדות ומאיר בהן הארת חו"ב [חכמה ובינה] כו':

На відміну від цього, перший порядок стосується рівня мідот, буття яких походить лише від інтелекту; це відбувається завдяки рівню нижнього Даат, який поширюється всередині мідот і осяює їх світлом Хохми й Біни тощо.

11 ולהבין כל הדברים הנ"ל בתוספת ביאור צריך להבין תחלה בחי' הדעת מהו. ומתחלה נבאר בחי' הדעת התחתון וממנו יובן בחי' דעת העליון. דהנה כבר נתבאר למעלה כי עיקר הולדת המדות הוא מחו"ב [מחכמה ובינה].

Щоб зрозуміти все сказане вище з додатковим поясненням, спершу слід зрозуміти, що являє собою рівень знання (Даат). Спочатку пояснимо нижчий Даат, і з нього стане зрозумілим рівень вищого Даат. Адже вище вже було пояснено, що головним чином емоційні атрибути (мідот) народжуються з мудрості (Хохми) та розуміння (Біни).

12 וצריך להבין בחי' דעת מהו משמש. אך הענין הוא דהדעת בכל מקום הוא מבחי' הפנימית.

Слід зрозуміти, яку роль відіграє знання (Даат). Справа ж у тому, що Даат усюди належить до рівня внутрішнього [виміру].

וכמו"כ [וכמו כן] כאן בחי' הדעת המתפשט בתוך המדות הוא פנימי [פנימיות / פנימית] המדות שהוא תכלית הברור שלהן כי הדעת

Так само й тут рівень Даат, що поширюється всередині емоційних атрибутів (мідот), становить їхній внутрішній вимір (пніміут) і є їхнім остаточним очищенням. Адже Даат

היינו התקשרות ומחמת התקשרות בחי' חו"ב [מחכמה ובינה] בתוך המדות מברר ומבדיל בין טו"ר [טוב ורע] שלא תהיינה המדות מעורבות טו"ר [טוב ורע] כי המדות בטבען כתולדותן יכולות להיות מעורבות טו"ר [טוב ורע].

означає зв'язок; і завдяки тому, що рівні мудрості (Хохма) й розуміння (Біна) поєднуються всередині мідот, Даат очищує їх і відділяє в них добро від зла, щоб самі мідот не були сумішшю добра і зла. Адже мідот за своєю природою, такими, якими вони народжуються, можуть бути сумішшю добра і зла.

13 ולכן יניקת החיצוני [החיצונים] הן מן המדות כמו אברהם שיצא ממנו ישמעאל כו'. וכמו"כ [וכמו כן] בעבודת ה' מבחי' האהבה וההתפעלות כרשפי אש על ידי ההתבוננות בגדולת ה' בשעת התפלה יוכל לבא אח"כ לידי כעס.

Тому зовнішні [сили] отримують живлення від емоційних атрибутів (мідот), як у випадку з Авраамом, від якого походить Ішмаель, тощо. Так само і в служінні Б-гу: з рівня любові й душевного піднесення «немов спалахи вогню», [яке виникає] завдяки роздумам про велич Б-га під час молитви, людина згодом може дійти до гніву.

ומוכרח להיות שגם בשעת התפלה היה קצת תערוכת זר. שאם היתה בבחי' אלקות לבד שהוא גילוי אור ה' על נפשו בשעת התפלה.

Необхідно визнати, що навіть під час молитви була невелика домішка чогось стороннього. Адже якби це був лише рівень Б-жественності — розкриття світла Б-га в його душі під час молитви,

מאין בא אח"כ לידי כעס וכדומה שהוא בחי' ניקת החיצוני [החיצונים]. כנודע שאין ניקת החיצונים רק מבחי' אחוריים דשם אלקים שהוא ענין בחי' ההסתר כו'

звідки тоді згодом міг би взятися гнів чи щось подібне — рівень живлення зовнішніх [сил]? Як відомо, зовнішні сили отримують живлення лише від заднього боку (ахораїм) Імені Б-га (Елокім), тобто від рівня прихованості, тощо.

(וצ"ע [וצריך עיון] בתניא פכ"ח וצ"ל דמ"ש כאן קצת תערוכת זר היינו מצד התלבשות הנה"ב [הנפש הבהמית] והמדות שבה הן הם המעורבות טו"ר [טוב ורע]. ולפי שהנפש האלקי מלובשת בה כו'. וההוכחה היא שגם בשעת התפלה לא יצאה מנרתקה ומהתלבשותה לגמרי מכל וכל כו'.

(І це потребує з'ясування [у світлі] «Танії», глава 28. Слід сказати, що слова «невелика домішка чогось стороннього» означають, що це пов'язано з облаченням у тваринну душу (нефеш габагаміт), чиї емоційні атрибути (мідот) змішані з добром і злом; а оскільки в ній облачена Б-жественна душа (нефеш елокіс), тощо. Доказом є те, що навіть під час молитви вона не вийшла зі своєї оболонки та свого облачення повністю, цілковито, тощо.)

והיינו ממש כמש"ש [כמה שכתוב שם] פכ"ח שהקליפה מתאמצת כו'. וגם מן הראי"י [הראי"ה] שיתבאר מעובדא דר"ח [דרבני חנינא] ב"ת [בן תרדיון] משמע ג"כ כמ"ש דהתם ג"כ קס"ד שטעה בנפשו מחמת טבעיות נפשו הבהמית שאפשר שסייעה בעבודתו כמשי"ת [כמו שיתבאר]:

І це саме те, про що сказано там, у главі 28: кліпа докладає зусиль, тощо. Також і з доказу, який буде наведено з історії рабі Ханіні бен Терадіона, впливає те саме, про що сказано: адже й там йому спало на думку, що він помилково судив про себе через природні властивості своєї тваринної душі, яка, можливо, сприяла його служінню, як буде пояснено.)

14 ובוזה יובן מעשה דר' [דרבנ] יוסי בן קיסמא עם ר' [רבנ] חנינא בן תרדיון שאמר תמה אני אם לא ישרפו אותך כו'. והשיבו מן השמים ירחמו וא"ל [ואמר ליה] אני אומר לך דברי טעם כו'.

Завдяки цьому стане зрозумілою історія про рабі Йосе бен Кісму та рабі Ханіну бен Терадіона: [до якого] він сказав: «Я дивуюся, якщо тебе не сплять» тощо. Той відповів йому: «Небеса змилюються», а він сказав йому: «Я кажу тобі розумні речі» тощо.

15 וא"ל [ואמר ליה] ר"ח [רב חנינא] מה אני לחיי עוה"ב [עולם הבא]. וא"ל [ואמר ליה] כלום מעשה כו'. והשיבו מעות פורים וכי וחלקתים לעניים.

I рабі Ханіна сказав йому: «Яка доля [призначена] мені у Майбутньому світі?» А той відповів йому: «Чи траплялася тобі якась справа?» тощо. I рабі Ханіна відповів: «Гроші Пурима» тощо, «i я роздав їх бідним».

ע"כ [עד כאן]. ולכאורה מאד תמוה שאלתו מה הוא לעוה"ב [לעולם הבא]. אם הוא מוסר נפשו על קדוה"ש [קידוש השם] שה"י [שהיה] מקהיל קהלוי [קהלות] ברבים לא יה"י [יהיה] לו עדיין חלק לעוה"ב [לעולם הבא].

Кінець цитати. На перший погляд, його запитання про те, що [чекає] на нього у Майбутньому світі, дуже дивне: якщо він віддає своє життя заради освячення Імені Б-га, скликаючи зібрання привселюдно, невже йому й досі не належить частка у Майбутньому світі?

16 וגם מה שאל ר' [רבנ] יוסי כלום מעשה בא לידך. מהו התשובה על שאלתו כו'. אך הענין שה"י [שהיה] ר' [רבנ] חנינא בן תרדיון מסופק בעצמו ענין מסירת

I ще: про що запитав рабі Йосе: «Чи траплялася тобі нагода здійснити якийсь вчинок?» Що ж це за відповідь на його запитання? I т. д. Але справа в тому, що рабі Ханіна бен Терадіон сумнівався щодо себе в питанні віддачі свого життя заради занять Торою: чи було це справді лише заради Небес.

נפשו בשביל עסק התורה אם הוא באמיתות לש"ש [לשם שמים] בלבד אף שה"י [שהיה] צדיק מופלג ולומד לשמה באמת מ"מ לפי שיש בני"א [בני אדם] שמצד טבעו ומזגו ומדותיו להמשיך חשק ותשוקת כל לבבו אל למוד החכמות.

Хоча він був видатним цадиком (праведником) і справді вивчав Тору заради неї самої, однак, оскільки є люди, яких їхня природа, темперамент і емоційні атрибути (мідот) спонукають спрямовувати всю жагу й прагнення свого серця до вивчення наук,

17 ולהיות תמיד מחשבתו ולבו ושכלו דבוק בהן. והראי' [והראיה] מהפילסופים מהאומות הקדמונים שהיו שרים גדולים לא יחסר להם כל מעדני עולם.

і щоб їхні думки, серце й розум завжди були прив'язані до них. Доказом є філософи стародавніх народів, які були великими вельможами й не були позбавлені жодних насолод цього світу,

היו עוזבים כל תענוגי' ועוסקים בכל לבבם ותשוקת נפשם בלמוד החכמות. כל היום והלילה אין מחשבתו פנויה.

[проте] вони відмовлялися від усіх насолод і віддавалися вивченню наук усім серцем і прагненням душі; увесь день і всю ніч думка його не вільна

18 ולהבין ולהעמיק בענין החכמות ותערב לנפשו ותתענג בהם כ"כ [כל כך] כמו זולתו בכל תענוגי העולם. וזה אינו להם מצד אמונתם

[від прагнення] зрозуміти й заглибитися в предмет наук; це приємне його душі, і він насолоджується ними так само, як інший [насолоджується] всіма насолодами світу. І це було в них не через їхню віру,

שהם היו גוים עובדי כוכבים שאין להם שום הכרח ואמונה שיגרום להם סבת עסקם בחכמותיהם בתכונה ותשבורת ופילסופיא חכמת החיצוני' [החיצונים] תענוג נפלא כ"א מצד מזג טבעם מאד תכריח בחשק נפלא שנולד בטבע כזה.

бо вони були язичниками, які поклонялися зіркам і не мали ані примусу, ані віри, що спонукали б їх, займаючись своїми науками — астрономією, математикою та філософією, зовнішньою мудрістю, — відчувати дивовижну насолоду; це походило лише від складу їхньої природи, який надзвичайно сильно спонукав [їх] до дивовижного потягу, природженого в такій натурі.

19 ויש מהם נולד במזג אחר שלא יתאוה ויחשוק לחכמות אף כי יבינם אין לו תענוג להשים מחשבתו בהם אפי' [אפילו] רגע אחת רק אחר שרירות לבו רק רע כל היום לזאת תכלה נפשו.

І є серед них такий, хто народився з іншим темпераментом і не прагне та не жадає наук. Хоча він і розуміє їх, він не знаходить насолоди в тому, щоб зосереджувати на них думку навіть на одну мить, а йде лише за впертістю свого серця — «тільки зло весь день»; саме до цього прагне його душа.

20 וסבת זה הוא מצד המרות. יש שגובר בו מרה הלכנה שאין כיכלתו לצמצם מחשבתו בדבר אי אף שהוא שכלי ולא יתענג בו כלל.

Причина цього — тілесні соки. Є людина, в якій переважає біла жовч і яка не здатна зосередити думку на чомусь одному, навіть якщо йдеться про інтелектуальне питання, і зовсім не знаходить у ньому насолоди.

ויש שגובר בו מרה שחורה בתולדתו תשתוקק נפשו מאד אל החכמה כל חפציה לא ישוו בה כאשׁ [כאשר] כ"ז [כל זה] מבואר בח"פ [בשמונה פרקים] להרמב"ם [להרבי משה בן מימון] ע"ש פ"ח [פרק ח'].

А є людина, в якій від народження переважає чорна жовч: її душа надзвичайно прагне мудрості, «усі [інші] бажання не зрівняються з нею» — як усе це пояснено у «Шмоне перакім» Рамбама; див. там, розділ 8.

21 ולכן גם בישראל ימצא טבעיים מחולקים כמותם. אך שתמשיך נפשו לדבר הנהוג בישראל כמו ענין למוד התורה שבע"פ [שבעל פה]. יחשוק נפשו ולבו להגות בה יום ולילה לא ישבות.

Тому й серед євреїв можна знайти такі самі різні природні схильності; однак [у єврея] душа буде спрямована до того, що заведено серед євреїв, наприклад до вивчення Усної Тори: його душа й серце прагнутимуть роздумувати над нею день і ніч, не припиняючи.

ולפיכך ר"ח [רבי חנינא] ב"ת [בן תרדיון] היה ירא שמא גם מצד טבעו גופני גורם לו מסירת נפשו בעד החכמה אף שבודאי אינו אלא מעט מזער מ"מ אין זה לה' לבדו כו'.

Тому рабі Ханіна бен Терадіон боявся, що, можливо, його тілесна природа також спричиняла його самопожертву (месірут нефеш) заради мудрості. Хоча, безперечно, це була лише крихітна частка, усе ж це не було «лише заради Імені Б-га (Гавая)» тощо.

22 ושאל מר' [מרבי] יוסי היאך הוא משיג בו. אם הוא מנוחלי העוה"ב [העולם הבא] שאין בלבו אלא אחד כו'. והשיבו זה לא יבורר כ"א אם בא מעשה לידך.

І він запитав рабі Йосі, як йому з'ясувати це про себе: чи належить він до тих, хто успадкує Світ прийдешній, у чиєму серці є лише Один тощо. А той відповів йому: це можна з'ясувати лише тоді, коли тобі трапиться нагода вчинити певну справу.

פ"י נסיון שהחילוק בו שאם הוא מצד טבע הגוף אף שיחשוק חשק נפלא עכ"פ [על כל פנים] לא יגיע למס"נ [למסירות נפש] כו' ואמר לו שמעות פורים כו'

Тобто випробування, відмінність у якому [полягає] ось у чому: якщо це походить від природних схильностей тіла, то, хоч би як сильно людина прагнула, у будь-якому разі це не сягне самопожертви (месірут нефеш) тощо. І він сказав йому про гроші на Пурим тощо,

שהוא ענין פיזור ממון שזה אות ומופת שאין במס"נ [במסירות נפש] שלו אפילו שרש המרה כו'. שמדת המרה שחורה הנ"ל גורמת מדת הקמצנות.

а саме роздавання грошей — це знак і доказ того, що в його самопожертві немає навіть кореня цієї вдачі тощо. Адже згадана вище властивість чорної жовчі зумовлює властивість скнарості,

23 והמרה הלבנה הפיזור כו' לכן השיבו א"כ מחלקך יהא חלקי שמזה מובן שמס"נ [שמסירות נפש] על התורה הוא רק לפי שאין בלבו אלא אחד ואין בו תערובת טבעית כלל.

а біла жовч [спричиняє] роздавання [грошей] тощо. Тому він відповів йому: «Якщо так, нехай моя частка буде з твоєї частки». Звідси зрозуміло, що його самопожертва заради Тори була лише тому, що в його серці був тільки Єдиний і в ньому зовсім не було природної домішки.

ומכ"ז [ומכל זה] מובן שיוכל להיות במדות הנפש בחי' תערובת שאפי' [שאפילו] במדה שנראה ודאי טוב גמור יוכל להיות שיש בזה עדיין קצת תערובת כו'.

З усього цього зрозуміло, що в емоційних атрибутах (мідот) душі може бути певна домішка, тож навіть в атрибуті (міді), який здається безсумнівно цілковито добрим, усе ще може бути трохи домішки тощо.

ולכן כדי שיהי' [שיהיה] בירור המדות לתכליתן הוא ע"י בחי' הדעת. והיינו שהוא ממשיך פנימי' [פנימיות] / פנימיות המדות

Тому очищення мідот до найвищого ступеня відбувається завдяки рівню знання (Даат); тобто воно виявляє внутрішній вимір мідот.

כי עיקר תערוכת טו"ר [טוב ורע] זה שי"ך בחיצוני' הלב משא"כ בבחי' פנימי' [פנימיות / פנימית] הלב כו' (עיין מש"ל [מה שכתוב לעיל] בסוף ד"ה להבין ענין הברכות כו').

Адже ця домішка добра і зла стосується переважно зовнішнього виміру (хіцоніют) серця, тоді як рівень внутрішнього виміру (пніміют) серця не такий тощо. (Див. написано вище наприкінці маамару, що починається словами «Зрозуміти суть благословень» тощо.)

והנה כ"ז [כל זה] בבחי' דעת התחתון המתפשט במדות אהוי"ר [אהבה ויראה]. שהדעת הזה הוא תחת הכינה ואהבה שנולדה מהכינה והדעת נק' אהבת עולם.

Усе це стосується рівня нижчого Даат, що поширюється на емоційні атрибути любові й трепету (агава ве-йіра). Цей рівень Даат нижчий від рівня розуміння (Біна); а любов, що народжується з Біни й Даат, називається агавас олам (любов'ю, пов'язаною зі світом).

ובזה נק' אהבה זו"א. ומתוך זה נוכל להבין ג"כ בבחי' דעת העליון. כי הנה יש ב' מיני מדות.

У Зоарі її називають агава зута (меншою любов'ю). Звідси можна також зрозуміти рівень вищого Даат. Адже є два види мідот.

הא' המדות הנולדי' מהשכל וכשהם נולדים ונמשכים מהשכל ע"י הדעת אז הם בבחי' פנימיות ובכירור יותר מכל סיג.

Перший вид — це мідот, що народжуються з інтелекту; коли вони народжуються й виводяться з інтелекту через Даат, то мають внутрішній характер і є більш [вільними] від усякого шлаку.

24 והב' הם המדות שלמעלה מהשכל. ונק' אהבה רבה שיש בכל נפש. ולמעלה הוא בחי' מדות שבכתר

חו"ג [חסד וגבורה] דא"א

А друге — це емоційні атрибути (мідот), що вищі за інтелект; [ця любов] називається агава раба (велика любов), яка є в кожній душі. А згори це рівень мідот у вінці (Кетер): милості (Хесед) і стриманості (Гвура) Аріх Анпіна,

שהם למעלה מהשכל שהוא חו"ב [חכמה ובינה] רק שנמשכים דרך מעבר בחו"ב [בחכמה ובינה]. והם נמשכים ע"י הדעת שעומד בקו האמצעי. מכוון תחת הכתר.

які вищі за інтелект, тобто за мудрість (Хохма) і розуміння (Біна), але проходять через Хохму й Біну. Їх же притягують через знання (Даат), що стоїть на середній лінії, просто під Кетером.

משא"כ חו"ב [חכמה ובינה] **הם חח"ן** [חכמה חסד נצח] **מימין בג"ה** [בינה גבורה הוד] **משמאל לכן ע"י הדעת זה נמשכים המדות דכתר שהם מדות שלמעלה מהשכל להיות נמשכין בז"א.**

На відміну від цього, Хохма, Хесед і перемога (Нецах) — праворуч, а Біна, Гвура і велич (Ход) — ліворуч. Тому через цей Даат мідот Кетера, які є мідот вище за інтелект, притягуються, щоб увійти в рівень емоційних атрибутів (Зеїр Анпін).

ולמטה הוא הגילוי במדות שכלב כו' ובחי' אה"ר [אהבה רבה] **זו ישנה ג"כ בכל אי וכמ"ש בתניא (ס"פ מ"ו) ע"פ בהמות הייתי עמך בהמות לשון רבים כו' דעת העליון הכולל חו"ג** [חסד וגבורה] **כו' ע"ש.**

А внизу це виявляється в мідот серця тощо. Цей рівень агава раба також є в кожному, як написано в Танія (наприкінці глави 46) щодо вірша: «Я був із Тобою немов звірі (бегемос)» — слово «бегемос» стоїть у множині тощо; це вищий Даат, що охоплює Хесед і Гвуру тощо; дивись там.

וזהו ענין רבקה שהוא בחי' קשר וחבור של שלש או ארבע בקר יחד להיותה בחי' אה"ר [אהבה רבה] **שהוא המדות שלמעלה מהשכל שהם בחינת התכללות כל המדות יחד ואין בהם התחלקות כלל**

Ось у чому полягає ідея Рівки: це рівень зв'язування й поєднання трьох або чотирьох голів худоби; адже вона є рівнем агава раба — мідот вище за інтелект, які становлять єдність усіх мідот разом, без жодного поділу між ними.

(וכנ"ל שדעת כולל חו"ג [חסד וגבורה] **שהן תרין עטרין הנמשכים מכתפין דאריך) כי בהמדות שעיקר התהוותן הוא מהשכל שייך התחלקות** [התחלקות] **המדרגה**

(Як зазначалося вище, Даат охоплює Хесед і Гвуру, які є «двома вінцями», що притягуються від «плечей» Аріх [Анпіна]). Бо в тих мідот, основою виникнення яких є інтелект, є поділ за рівнями,

כי אותו השכל שמוליד אהבה הוא אינו אותה ההשכלה המוליד יראה ואותו השכל שמוליד יראה אינו המוליד אהבה.

адже сам інтелект, що породжує любов, — це не те саме осягнення, яке породжує трепет; і інтелект, що породжує трепет, — не той, що породжує любов.

ולכן המדות הנולדים מהן הן בחי' ענפין מתפרדין זמ"ז [זה מזה] משא"כ בלמעלה מהשכל אין שייך התחלקות כלל והוא ע"ד ההפרש בין עולם העקודים לעולם הנקודים.

Тому мідот, що народжуються з них, є гілками, які відокремлюються одна від одної; тоді як у тому, що вище за інтелект, поділу взагалі не буває. Це подібне до відмінності між світом Акудім і світом Некудім:

שבועודי' כל הע"ס [העשר ספירות] עקודי' [עקודים] בכלי' [בכלים / בכלי] א' ואין בהם התחלקות כלל. משא"כ בנקודים הם י' נקודות מחולקי'.

що в Акудім усі десять сфер духовного прояву (сфiрот) поєднані в одній посудині, і між ними зовсім немає поділу; тоді як у Некудім вони є десятьма окремими точками.

והיינו משום כי נקודים הוא מבחינת חכמה (כי בענין טנת"א [טעמים נקודות תגין אותיות] הנקודות בחינת חכמה כו') ושם שייך התחלקות אבל העקודים הוא מבחי' כתר דשם הוא למעלה מההתחלקות.

Це тому, що Некудім походить із рівня мудрості (Хохма) (адже в темі таамім, некудот, тагін та отійот некудот відповідають рівню Хохма тощо), а на цьому рівні поділ можливий; Акудім же походить із рівня вінця (Кетер), де все вище за поділ.

ולכן בחי' המדות שלמעלה מהשכל הנק' אה"ר [אהבה רבה] שיש בכל נפש זה נק' בחי' רבקה שהוא קשר וחבור כמה בהמות דר"ל [דרוזה לומר] התכללות המדות יחדו ממש.

Отже, рівень емоційних атрибутів (мідот), що вищі за інтелект і називаються агава раба (великою любов'ю), які є в кожній душі, — це рівень Рівки: зв'язок, що поєднує кількох тварин; тобто справжнє єднання мідот.

וז"ש [וזהו שכתוב] ותרד העינה יש לפרשו כפשוטו ל' [לשון] ירידה ממש כי החכ' [החכמה] נק' מעיין. כי והחכמה מאין תמצא מבחי' כתר כמו המעיין הנובע מתחת לארץ. ונהר הוא בחי' בינה.

І це [значення] написаного: «І спустилася до джерела»: ці слова можна пояснити буквально — як вираження справжнього спуску. Адже Хохма називається джерелом, бо «Хохма знаходиться з айн (небуття)» — з рівня Кетер, подібно до джерела, що б'є з-під землі. А річка відповідає рівню розуміння (Біна).

והנה לגבי רבקה שהם המדות שבכתר א"כ ההמשכה בחי"ב [בחכמה ובינה] נק' ותרד העינה (ועמ"ש בפי' ויוציאנו ה' אלקינו ממצרים. או"א [אבא ואימא] שהלכישו לזרועות דא"א כו') ותמלא כדה היינו כ"ד ספרין דאורייתא.

Оскільки Рівка відповідає мідот у Кетер, то притягування мідот у Хохму та Біну називається «і спустилася до джерела» (див. також пояснення слів «Гавая, наш Б-г, вивів нас з Єгипту»: Хохма й Біна (Абба та Імма), які вдягали руки Аріх Анпіна тощо). «І наповнила свій глечик (када)» — це двадцять чотири (кад) книги Тори,

דאורי"י [דאורייתא] מחכמה נפקת. ובעבודה הוא שע"י האה"ר [האהבה רבה] ממשיכים התגלות אור א"ס בחכמה ובתורה דמחכמה נפקת.

адже Тора походить від Хохми. А в служінні Б-гу це означає, що завдяки агава раба людина притягує одкровення Нескінченного світла (Ор Ейн Соф) у Хохму й у Тору, яка походить від Хохми.

ותעל כי באמת ירידה זו עלייה היא כי פי' אורייתא מחכמה נפקת היינו שהתגלותה היא מחכמה

«І піднялася»: адже насправді цей спуск є піднесенням. Слова «Тора походить від Хохми» означають, що вона розкривається через Хохму,

אבל שרשה למעלה מהחכמה כי תרי"ג מצות דאורייתא עם ז' מצות דרבנן הם תר"ך עמודי אור שהם בחי' כתר וא"כ התורה נמשכת מחכ' [מחכמה] שבכתר

але її корінь вищий за Хохму. Адже 613 міцвот Тори разом із сімома міцвот мудреців становлять 620 стовпів світла, що відповідають рівню Кетер; отже, Тора притягується з Хохми, що в Кетер,

שהיא גבוה מבחי' המדות שבכתר הנק' רבקה של שלש בקר כנ"ל (ועמ"ש במ"א בענין תנופת שתי הלחם ע"ג שני הכבשים):

яка вища за рівень (бхіна) емоційних атрибутів (мідот) у вінці (Кетер), що, як зазначено вище, називаються «Ривкою трьох голів великої рогатої худоби». (Див. також написане в іншому місці про похитування двох хлібів над двома ягнятами.)

25 וזהו מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. והיינו להיות שאהבה זו היא בחי' אה"ר [אהבה רבה]

ששרשה למעלה מהשכל ע"כ לא ישקיטו המים

І це [значення слів]: «Багато вод не можуть загасити любов». А саме, оскільки ця любов — рі-
вень агави раба [великої любові], корінь якої лежить вище за інтелект, то численні води

רבים והנהרות שהן השגות אלקות הנמשכים מחו"ב [מחכמה ובינה] דאצי' את האהבה זו כיון ששרשה
למעלה מכל ההשגות ונמשכה מבחי' דעת עליון הממשיך בחי' מדות שבכתר כו'.

і ріки — осягнення Б-жественності, що походять від мудрості (Хохма) і розуміння (Біна) світу
еманації (Ацилут), — не можуть вгамувати цю любов, бо її корінь лежить вище за будь-які
осягнення, і вона походить від рівня вищого знання (Даат), яке притягує вниз рівень емоцій-
них атрибутів (мідот) у вінці (Кетері) тощо.

אך אם יתן איש את כל הון ביתו בוז יבוזו לשון ביזה ושלל כי ביתו קאי על אותיות התורה דכתיב
בחכמה יבנה בית.

Але «якби чоловік віддав усе багатство свого дому... боз явузу» — вираз, що означає грабунок
і здобич. Адже «його дім» стосується літер Тори, як сказано: «Хохмою будується дім».

26 והון ביתו היינו מ"ש ובדעת חדרים ימלאון כל הון יקר ונעים והיינו בחי' דעת העליון שממשיך גילוי
בחי' הכתר שלמעלה מהחכמה.

А «багатство його дому» — це те, про що сказано: «Завдяки Даату кімнати наповняться вся-
ким коштовним і приємним багатством»; це рівень вищого знання (Даат), яке притягує роз-
криття рівня вінця (Кетер), що вище за мудрість (Хохма).

ודעת זה מחבר חו"ב [חכמה ובינה] שהם תושב"כ [תורה שבכתב] ותושבע"פ [תורה שבעל פה] וממשיך בהן אור
הכתר דהיינו להיות גילוי רצון העליון איך לעשות הסוכה והציצית והתפילין.

І цей Даат поєднує Хохму й Біну, які відповідають Письмовій Торі та Усній Торі, і притягує в
них світло Кетера; тобто розкривається Вища Воля: як робити суку, цицит і тфилін.

ולכן גם בחי' אה"ר [אהבה רבה] הנ"ל תתרוה צמאונה ע"י גילוי זה כיון שהוא ג"כ המשכת דעת עליון ולא
עוד

Тому й згаданий вище рівень агава рабба (великої любові) втамує свою спрагу завдяки цьому
розкриттю, оскільки воно також є притягуванням вищого Даата. І не лише це,

אלא שהוא המשכה מבחי גבוה יותר הרבה מהמשכת המדות שלמעלה מהשכל כי המדות הם בחי ז"ת [ז' תחתונות] דא"א.

а й притягуванням з рівня, набагато вищого за притягування мідот, які стоять вище за інтелект; адже мідот — це рівень семи нижніх [сфiрот] Аріх Анпіна,

אבל הון ביתו הוא התורה זהו בחי ג"ר [ג' ראשונות] דא"א (ועמ"ש בדרוש השופר שהכתר הוא ממוצע בין המאציל לנאצלים שיש בו מבחי תחתונה שבמאציל והוא בחי ג"ר [ג' ראשונות] דא"א.

тоді як «багатство його дому», тобто Тора, — це рівень перших трьох [сфiрот] Аріх Анпіна. (Див. також написане в маамарі про шофар: Кетер є посередником між Еманатором і еманованими, оскільки має [дещо] від найнижчого рівня Еманатора, а це рівень перших трьох Аріх Анпіна;

ויש בו בחי שרש הנאצלים והוא מז"ת [מז' תחתונות] ע"ש. וא"כ מובן איך שבחי זו דהון ביתו הנמשך ע"י התורה שהוא מבחי ג"ר [ג' ראשונות] גבוה לאין קץ גם מבחי המדות שלמעלה מהשכל שהן בחי ז"ת [ז' תחתונות] כו'.

і в ньому є рівень кореня еманованих, а це — від семи нижніх [сфiрот]; див. там. Отже, зрозуміло, що цей рівень «багатства його дому», яке притягується завдяки Торі й походить від перших трьох, незмірно вищий навіть за рівень мідот, які стоять вище за інтелект і є рівнем семи нижніх [сфiрот], тощо.

וזהו ותרד העינה כו' ותעל שהיא עלייה גדולה למעלה מבחי רבקה. וביאור הענין שדעת זה שנמשך ע"י התורה דהיינו מ"ש הון ביתו גבוה מבחי דעת הממשיך אה"ר [אהבה רבה] יובן עם מ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' שמות ע"פ

І це — «І вона спустилася до джерела» тощо, «і піднялася»: це велике піднесення, вище за рівень Рівки. Пояснення цього — що Даат, який притягується завдяки Торі, тобто згадане «багатство його дому», вищий за рівень Даата, який притягує агава рабба, — стане зрозумілим з написаного в Лікутей Тора Арізаля, у розділі Шмот, щодо слів

כי סר לראות שבח"י דעת הכולל תרין עטרין עם היותן מדות דכתר הוא למטה מבחינת דעת הכולל תרין אחסנתוי דא"א [דאבא ואימא] כו' שממשיך ב"פ [ב' פעמים] קדמאין שהם בחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] שבח"ג [שבחסד וגבורה] דא"א.

«[I Гаваля побачив], що він звернув убік, щоб подивитися»: рівень Даата, який містить «дві корони», хоч вони й є мідот Кетера, нижчий за рівень Даата, який містить «дві спадщини» Хохми й Біни (Абби та Імми) тощо і притягує перші два суглоби — рівень Хохми, Біни й Даата всередині Хеседу та Гвури Аріх Анпіна.

ועמ"ש בפי' ראה אנכי נותן בענין יום יום יעמס לנו כו' ע"ש. ויובן שייכות ש"י עולמות לדעת זה. וגם דעת זה שרשו עוד גבוה יותר דהיינו מתקון ואמת כו'. וז"ש [וזהו שכתוב] תורת אמת כו'.

I див. те, що написано в розділі Реє, [про] «Дивись, Я ставлю перед вами», щодо «День у день Він покладає тягар на нас» тощо; див. там. I стане зрозумілим зв'язок 310 світів із цим Даатом. Також корінь цього Даату сягає ще вище — до тікун «і істина» тощо. I це [мається на увазі у словах] «Тора істини» тощо.)

ובכ"ז [ובכל זה] יובן מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] דחייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום. דצ"ל מספר מאה דוקא. אלא

З огляду на все сказане стане зрозумілим вислів наших мудреців, благословенної пам'яті, що людина зобов'язана промовляти сто благословень щодня. [Чому] має бути саме число сто? Але

כי פי' א"ת [אל תקרי] מה אלא מאה כי מה היינו בחי' מלי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וצריך להמשיך מבחי' סוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין].

пояснення таке: «Не читай “ма” (що), а “меа” (сто)». Адже «ма» — це рівень царювання (Малхут), світло, що наповнює всі світи (мемале коль альмін); і необхідно низвести світло, що охоплює всі світи (совев коль альмін), у мемале коль альмін.

והוא ע"י הכתר שהוא הממוצע בין המאציל לנאצלים. ולכן צ"ל מאה ברכות דוקא להמשיך מע"ס [מעשר ספירות] דא"א הכלולים מעשר

I це відбувається через вінець (Кетер), який є посередником між Еманатором і еманованими. Тому потрібно саме сто благословень, аби низвести від десяти сфер духовного прояву (сфірот) Аріх Анпіна, [кожна з яких містить десять],

דהיינו שיהי' [שיהיה] ההמשכה גם מג"ר [מגי ראשונות] דא"א כנ"ל. וזהו ונאם הגבר הוקם ע"ל שהעיי' מורה על ז"ת [זי תחתונות]. והלמ"ד על ג"ר [גי ראשונות].

тобто щоб низведення відбувалося також від перших трьох [сфірот] Аріх Анпіна, як сказано вище. І це [мається на увазі у словах] «Промова мужа, піднесеного на висоту (аль)», адже айн вказує на сім нижніх [сфірот], а ламед — на перші три.

(ובזה יובן משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] שהיו מתים ק' אנשים בכל יום עד שתקן דוד מאה ברכות. וצ"ל השייכות שע"י המאה ברכות פסקו מלמות).

(І тепер стане зрозумілим сказане нашими мудрецами, благословенної пам'яті: щодня помирало сто людей, доки Давид не запровадив сто благословень. Слід пояснити зв'язок: як завдяки ста благословенням люди перестали померати.)

אך הענין כי הנה ע"י גילוי זה דסוכ"ע יהיה תח"ה [תחיית המתים] לע"ל [לעתיד לבוא]. והנה ענין תחיית המתים שיהיה גוף עם קרביים ומעיים וחי וקים לעולם בלי אכילה ושתייה.

Але суть у тому, що завдяки цьому розкриттю совев коль альмін у майбутньому відбудеться Воскресіння мертвих. Воскресіння мертвих означає, що буде тіло з нутрощами й кишківником, яке житиме й існуватиме вічно, не споживаючи їжі й питва.

ואיך הוא זה אלא ע"י שיהי' [שיהיה] גילוי סוכ"ע דקמיה שוה רוחניות וגשמיות ממש. ע"כ גם הגוף יוכל לחיות מזה.

Як це можливо? Лише завдяки розкриттю совев коль альмін, перед яким духовне й матеріальне справді рівні. Тому й тіло зможе жити завдяки цьому.

27 ועד"מ באדם יש ב' מיני המשכות. הא' בבחי' פנימיות השכל במוח. ומדות בלב. כח המעשה ביד כו'.

Як аналогію наведемо: у людині є два види поширення сил. Перший — внутрішній: інтелект у мозку, емоційні атрибути (мідот) у серці, сила дії в руці тощо.

והב' בחי' מקיף והוא הרצון והמחשבה שישנו אפילו ברגל שמיד כשרוצה להניע רגלו תתנענע רגלו כו'.

Другий — це рівень макіфа [охоплювального впливу]: воля й думка, які присутні навіть у стопі; адже щойно людина хоче поворухнути стопою, вона рухається тощо.

ואע"פ [ואף על פי] שהרגל אינו כלי לגילוי המחשבה מ"מ פועל בו המחשבה וזהו בחי' מקיף. ועד"ז גם הגוף הגשמי יקבל חיות וקיום למזון מאור א"ס ב"ה ממש וד"ל [ודי למבין]:

І хоча стопа не є посудиною для розкриття думки, думка все ж діє на неї; це і є рівень макіфа. Так само й фізичне тіло отримуватиме життєву силу (хают) та існування як поживу від самого Нескінченного світла (Ор Ейн Соф) — благословенний Він. І цього досить для розуміння.

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text i the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою IIII (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library.
© likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/toldos/3/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок